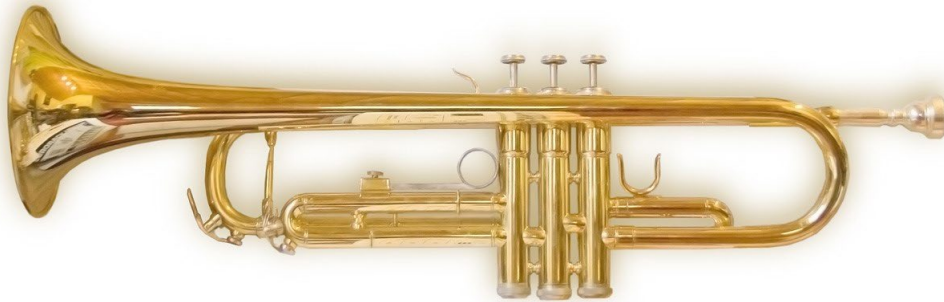

REVEILLE PAASFEES 2025 UITGAWE

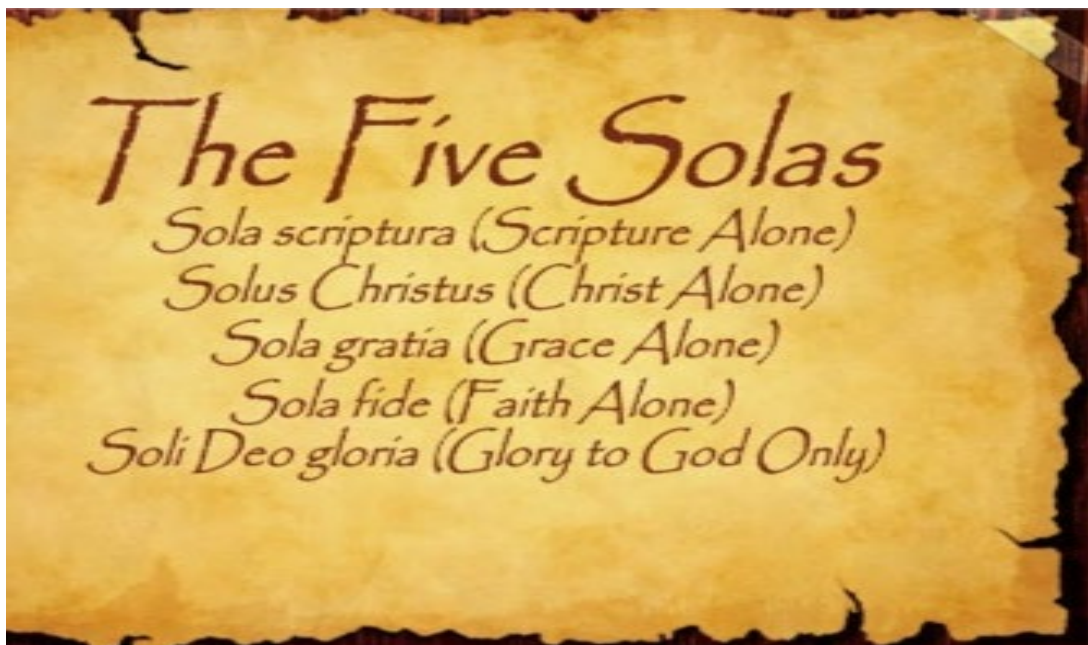
PROTESTANTSE REVEILLE

VIR DIE WOORD VAN GOD, EN VIR DIE GETUIENIS VAN JESUS CHRISTUS

OPENBARING 1v9

PROTESTANTSE VERENIGING VAN SUID-AFRIKA

GESTIG 1925

REVEILLE PAASFEES 2025 UITGAWE

'N WOORD VAN DIE REDAKTEUR

Geagte Lesers

Paasfees gedurende die Protestantse Vereniging se Eeufeesjaar, is 'n geskikte tyd om 'n artikel in te sluit oor die eerste sendingstasie in Suid-Afrika, die Morawiese Sendinggenootskap se Genadendal in die Wes-Kaap. 'n Skildering van ons Here se lyding vir ons sondes as die Paaslam van God het jong Nicholas von Zinzendorf se aandag getrek en hom op 'n koers gesit wat die mensdom vir altyd beïnvloed het. "Jesus, Still Lead On" is sy mobiliserende gesang vir leiding. Een Morawiese pionier-sendeling, Georg Schmidt, het die Saad van die Woord van God in Suid-Afrika gesaai en die grondslag gelê wat steeds vrug dra.

Die Protestantse Vereniging, wat in 1925 gestig is, onthou almal wat die Here in Afrika gedien het, en salueer hulle werk, insluitend die name wat verband hou met sy eie bediening, spesifiek Ds. A.H. Jeffrey James wat in Engeland gebore is, ons personeel, die Raad, en sy weldoeners soos A.W. Baker.

'N VORM VAN GODDELIKHEID

Ons is almal op die rand van die ewigheid, 'n hartklop en asem weg van die drumpel van die dood! Die belangrikste is die vraag aan ons almal, Hoe kan 'n mens reg hê voor God? Job 25v4. "Dit was die groot fundamentele onderskeidende leerstelling van die Hervorming, en was deur al die Hervormers beskou as van primêre en die allergrootste belang". On Justification, deur William Cunningham (1805-1861), Historical Theology, Hoof van New College, Edinburgh. Regverdiging deur geloof alleen tel in die Hemel, wat Christene red van pogings om daar te kom deur mensgemaakte vorme van goddelikheid, soos Rome se Vatikaanse "tolhek", wat aanspraak maak op 'n monopolie op menslike verlossing deur om die teken van 'n ekklesiastiese keiser se inskripsie te wys. Die Evangelie verkondig ons aanvaarding slegs in Jesus: gereinig deur die Lam van God se Bloed.

EERS EIE

Jim Figgis het in Skotland gewoon, en Angus Buchan was twee keer sy gas. Jim was van Ierse en Engelse afkoms. Hy het onlangs gesterf en is nou by sy Here. Weens sy swak gesondheid moes hy sy direkteurskap van die Society for Protection of Africa's Children (SPAC) prysgee, sowel as sy logistiese ondersteuning van die CRM sendingwerk in Afrika en Indië, wat hy gereeld besoek het. Ons bid vir Jim se weduwee, Helen, en sy gesin, en dat sy waardige visie sal voortgaan. Matteus 25v40.

Eers eie: Soos voorheen genoem, het die rektor van die Gereformeerde Kerk of "Dopper Kerk", GKSA, Kweekskool (TSP) in Potchefstroom, Prof Henk Stoker, gewys na jong predikantstudente se finansiële studiebehoefte. Reveille sal enigiemand wat deur die Here gelei is om hierdie goeie instelling te help, of opgelei wil word vir sendingwerk en die bediening, direk kontak. Met die voortgesette erosie van die Christelike geloof se invloed op baie gebiede, insluitend onderwys, het die Bela-wet die potensiaal om onderwys te beheer, soos die humanistiese WOKE agenda ontvou. Dit is alles nie-Afrika!

'n Gelowige medepredikant het een keer in ons kerklike geselsgroep geskryf: "Ongelukkig is ek 'n dorpseun van Gopane in Zeerust en Kraaipan in Mahikeng (ou Mafikeng). Ek ken nie al hierdie dinge nie". Ds. O. M. oor selfdegeslaghuwelike:

REVEILLE PAASFEES 2025 UITGAWE

Ons hou aan om te bid vir ons President en gesagdraers, dat hulle nie dit sal bevorder wat ons nasie se behoefte aan geregtigheid sal ondermyn nie, bv die gety van bese gif wat op Afrika se kus gestort word!

Christene, let op die anargiste binne ons grense, insluitend diegene wat uitvaar teen ons burgers, en die voortgesette intimidasie van landbougemeenskappe en plaaswerkers.

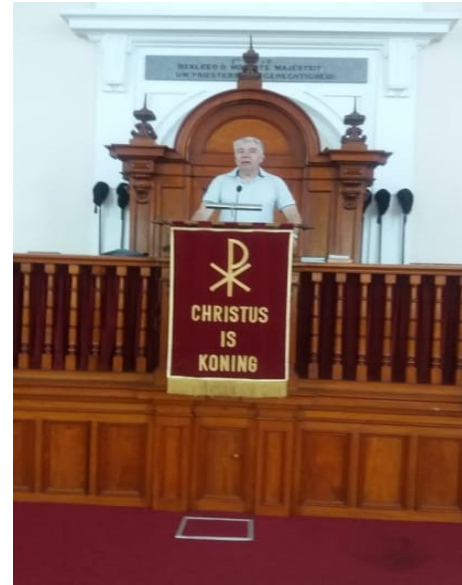
"Die sterkte van 'n nasie lê binne sy huise."

President Abraham Lincoln

ANASTASIS – JESUS HET OPGESTAAN!

In Jesus

Craig. Altyd aan die wenkant.

"Dit sal al ons leer neem om dinge eenvoudig te maak."

Aartsbiskop James Ussher van Ierland aan John Brown van Haddington, Skotland

---

DIE GEES VAN HAMAN – OF VAN HATAK? (Ester 3v8 F & 4v5 F)

Die gevaarlike opkoms van antisemitisme is baie kommerwekkend, met kleuters, sport en sinagoges wat oorsee geteiken word. Dit verwys nie net na Hamas se barbaarse volksmoordelike terreuraanval op Israeli gesinne, en die mense wat geneem is as gyselaars nie. Ons regering het deelgeneem aan 'n regsaksie teen Israel, sonder 'n mandaat van die kiesers, wat 'n bespotting van die gereg is; dit is partydigheid, dws eensydigheid, wat by ons sal spook. Hierdie daad het sekere mense in ons land aangemoedig en hulle is nou meer luidrugtig in hulle haat teen Israel. In hierdie onbestendige tyd, weerspieël Hamas die gees van Haman, en moet dit nie eerder vrede soek om 'n blywende sekuriteit met sy bure te bou nie? Ons Here het gesê "die verlossing kom uit die Jode", Johannes 4v22; alhoewel Israel gedeeltelik blind geword het, "is hulle wel vyande van God, en dit kom julle ten goede, maar kragtens die uitverkiesing is hulle geliefdes om die aartsvaders se ontwil", volgens die apostel Paulus in Romeine 11v28. Hulle is nie sonder sonde nie, maar het gebed ook nodig.

"Hierdie gedeelte, glo ek, verwys letterlik na die bekering van God se oeroue mense". Robert Murray M'Cheyne oor Jesaja 26v16-19. "Hy het profesieë beskou as geskiedenis wat nog moet plaasvind". Dr. Andrew Bonar.

Ons Christenbevolking wat die meerderheid is, stem nie ooreen oor die konflik in die Midde-Ooste nie, die Staat van Israel in Bybelse profesie, en die oeroue grondkwessie, maar betreur die verlies van alle lewe in die "tawwe buurt". Gaza het sonder twyfel meeste van die verwoestende militêre reaksie ervaar en ongelukkig was baie onskuldige mense in die stryd gevang. Ons treur oor die uitkoms en die geskende, gewone mense en die beseerde diere.

REVEILLE PAASFEES 2025 UITGAWE

Ek wonder wat die Here van al die onuitspreeklike trauma wat oral verduur is, dink. Wat blykbaar vergeet is, is die Christen-Arabiese bevolking in die omliggende Islamitiese nasies, wat toenemende vervolging in die gesig staar. Die Christendom bestaan meestal uit heidene, alhoewel dit 'n Joodse oorsprong het. Die vervulling van Judaïsme is in sy Messias, Christus, tog laat dit godsdienstryheid toe. Waarom kan die ander godsdienste of ideologieë nie vir ons aanbiddingsvryheid gee nie? Jesus se liefde vir beide Jood en heiden of nie-Jood oorwin, want die Heilige Gees bekeer harde harte. Romeine 8v37.

AFRIKA WAS GASHEER VIR DIE HERE

Afrika was 'n toevlug vir die vroeë Hebreërs in Egipte, totdat 'n farao aan die bewind gekom het wat nie Josef geken het nie, wat uiteindelik tot die Eksodus gelei het. Eeue later was die baba Jesus deur Josef en Maria na Egipte geneem, om weg te kom van Herodus se bloeddorstige woede en kindermoord. Ons moet nie verbind word met enige mense wat die oeroue mense van God bedreig nie, of trouens enige kwesbare persoon nie, insluitend die "vreemdeling", buitelandse bannelinge, wat wettig na Suid-Afrika in vrede kom. Levitikus 19v33-34. Is dit 'n droom dat die Midde-Ooste, en die hele wêreld, eendag die Prins van Vrede sal aanbid, en dat elke knie sou buig, en elke tong sou erken dat Jesus Christus die Here is, tot eer van God die Vader? Dit is inderdaad waar dat die sendingstasies wat liefdeswerk doen, soos Middle East Christian Outreach (MECO), wat die liefde van Jesus met die Arabiere van die streek deel, gekroon sal word. Dit is waarvoor die ryk en sagmoedige William Borden van Yale (1887-1913) verlang het, maar hy het jonk gesterf weens breinvliesontsteking. Filippense 2v10-11. Dr. Samuel Marinus Zwemer, 'n Amerikaner met die bynaam "The Apostle to Islam", was Borden se mentor met betrekking tot sy sending- en taalopleiding in Egipte.

***"Ek wil net nou sê dat enige dag waarin werk nie vir Christus gedoen word nie, verkwis word."
William Borden van Yale, wat 25 jaar oud was toe hy Hemel toe gegaan het***

Gee ons so 'n hart, gevul met U onvoorwaardelike liefde wat alle mense beveel om te bekeer en te glo, Here God; mag Jood en nie-Jood by die kruis ontmoet, waar verlossing plaasvind. Amen!

Craig Hounsom.

***Sorg vir Sy saak, en Hy sal vir jou belange sorg; sorg vir Sy eer, en Hy sal vir jou gemak sorg."
Dr. John "Rabbi" Duncan van Skotland aan Ds. William C. Burns***

REVEILLE PAASFEES 2025 UITGAWE

VIR VYFTIG JAAR IS HOOP AAN AFRIKA GEBRING TRANS WORLD RADIO (TWR)

In 1974, was Suid-Afrika se Apartheidera onder aanval, Muhammad Ali het George Foreman uitgeklop in Zaire se “Rumble in the Jungle,” en ‘n geraamte wat die naam “Lucy” gegee was, was in Ethiopië se Afar-streek ontdek. *Blazing Saddles* en *Young Frankenstein* was lokettreffers; Billy Joel, Lynyrd Skynyrd en ABBA was onder die top popkunsstare.

En vanaf 1 November kon tienmiljoene mense dwarsoor Afrika suid van die Sahara ‘n nuwe stem hoor, ‘n stem van hoop, van TWR (Trans World Radio).

Baie dinge verander in 50 jaar. Apartheid is lankal weg; vandag se swaargewigkampioen is van die Oekraïne; fliëks word gedomineer deur superhelde en popmusiek deur Taylor Swift; en Zaire staan vandag bekend as die Demokratiese Republiek van die Kongo. TWR het toe, soos nou, uitgesaai van naby die stad Manzini, maar nou is daardie stad in Eswatini, nie Swaziland nie.

Meer as ooit tevore verkondig TWR Afrika hoop deur die lug en op die grond, in meer as 70 tale en oor grense.

“Dankie, TWR, dat julle vir ons uitsendings bring wat kragtig is en lewens herstel, wat mense hoop gee,” het ‘n luisteraar van die Engelse *Running to Win* in Zimbabwe in Februarie 2024 in ‘n teksboodskap gesê.

Met ‘n koor, Engelse handklokkemusiek, gebed en – natuurlik – ‘n feesmaal, het die TWR Afrika familie sy 50ste herdenking op 1 November 2024 gevier, die presiese herdenking van die eerste uitsending.

‘Vanaf die grondvlak’

Dit is ‘n bediening wat deels verduur het as gevolg van TWR se respek vir Afrika se kultuur, het Branko Bjelajac, a TWR-bediening visepresident gesê. Sy verantwoordelikhede het sedert 2016 Afrika ingesluit.

“Ons is nie ‘n koloniale sending nie,” het Bjelajac verduidelik. “Ons het nie gekom om ons siening van die wêreld en ons siening van hoe die plaaslike kerk moet lyk, bekend te stel nie ... Maar ons wil eintlik groei sien, van die land se grondvlak af.”

Die belangrikste werk word deur 15 vennootbedieninge dwarsoor Afrika gedoen. As ‘n organisasie, voorsien TWR bronne en kundigheid, en dit is aanhoudend besig op op te gradeer en uit te brei sodat meer mense die evangelie in hulle moedertaal kan hoor, en deur die middele wat vir hulle mees bekend en beskikbaar is.

Op ‘n vasteland soos groot soos Afrika, wat so vinnig ontwikkel en so uiteenlopend is, kan dit baie wees om te beheer.

“Ons probeer om die digitale gehoor te bereik,” het Bjelajac gesê. “Ons probeer om ... ons FM-stasies te koester. Dieselfde met die mediumgolf-stasies, [en] veral die kortgolf-stasies.

REVEILLE PAASFEES 2025 UITGAWE

Afrika is een van die seldsame vastelande waar die kortgolf-uitsending steeds wydverspreid voorkom as gevolg van die afstande en as gevolg van die gebrek aan infrastruktuur.”

Om die Weste te bereik

Dalk die grootste ontwikkeling sedert die oorspronklike senders in Eswatini begin het om uit te saai was die begin van die Wes-Afrika Sendstasie, wat tienmiljoene meer potensiële luisteraars bygevoeg het, insluitend Afrika se mees digbevolkte nasie, Nigerië. Die eerste uitsending was op 1 Februarie 2008.

‘n Groot deel van die streek is ‘n “Moslem area”, het Ds. Dr. Abdoulaye Sangho, TWR se internasionale direkteur vir Wes- en Sentrale Afrika gesê. Maar solank die boodskap gehoor word, is daar hoop.

“Ek word aangemoedig deur die feit dat wanneer die boodskap uitgesaai word [en] wanneer dit versprei word, aanvaar mense Jesus en ons kry bekering in die gebied,” het hy gesê.

Die manier waarop die boodskap van hoop in Jesus oorgedra word moet met ‘n nuwe generasie verander, het Bjelajac gesê. Dit is veral waar in ‘n vasteland waar die bevolking so jonk is.

Afrika is die jongste vasteland in terme van die ouderdomme van sy mense, het hy gesê. In Afrika suid van die Sahara is 46% van die bevolking jonger as 14.

“Dus word die boodskap van Jesus, die leer van die Bybel, en TWR in daardie opsig, dink ek, nog goed erken,” het Bjelajac gesê. “Maar ons verander die tegnologie. Ons was kortgolf en langgolf. Nou is ons mediumgolf. Ons is FM. Ons is op fone. Ons is op die apps. Ons het satellietradio.”

Vir meer as 50 jaar, met leiers soos wyle Stephen Boakye-Yiadom, Abdoulaye Sangho en Victor Kaonga, die internasionale direkteur vir Oos- en Suidelike Afrika, het TWR wat Bjelajac ‘n “goeie geskiedenis en kredietlyn” noem, op die vasteland gebou.

“Ek dink dat ons in ‘n baie goeie posisie is om eintlik te probeer om hierdie jongmense te bereik ... en die boodskap van die evangelie aan hulle te verkondig,” het Bjelajac gesê. “Omdat ons ‘n media-organisasie is, maar verlossing kom een op ‘n slag, een mens op ‘n slag.

“Dus, ongeag hoeveel miljoene luisteraars ons het, juig die Here en die engele as een mens Jesus vandag gevind het. En dit is ons doel.”

Ingedien deur Dr. Ben Booyens.

“Moet nooit in die donker betwyfel wat God jou in die daglig vertel het.”

Dr. V. Raymond Edman, Wheaton College VSA aan Paul Freed, TWR Pionier

---

REVEILLE PAASFEES 2025 UITGAWE

DIE LAASTE WOORDE VAN 'N JONG SJANGAAN-MAN

Terwyl ek hier is, gee my net 'n paar minute om jou 'n wonderlike storie te vertel wat 'n jong polisieman my vertel het, van die triomfantlike dood van 'n Sjangaan-seun in die verspreidingskampong van die Workers' Labour Association, in Johannesburg.

Dit is die storie: "Toe ek die kampong verlaat het na my opelugdiens op Sondagmiddag, het die Zoeloe-hekwagter my gestop met die opmerking, 'Leermeester, ek wil u vertel van 'n wonderlike ding wat ek gister hier in een van die hospitaalsale gesien het.'

"Ek het gesê, 'Wat was hierdie wonderlike ding?'

"Hy het geantwoord, 'Dit was die dood van 'n jong Sjangaan-man.'

"'Waarom!' het ek gesê. 'Honderde Sjangane sterf amper jaarliks langs hierdie riwwe. Kan dit 'n wonderlike ding wees om een Sjangaan te sien sterf?'

"Hy het gesê, 'Dit was die wonderlikste ding wat ek in my lewe gesien het!'

"'Beskryf dit vir my,' het ek geantwoord.

"'Toe ek in daardie kamer gestap het, was al die beddens leeg behalwe een. Die mense wat in die ander beddens was, het almal buite in die son gesit. Op daardie bed het 'n jong man gelê. Sy oë was toe, maar daar was 'n glimlag op sy gesig, en hy het sag gepraat, asof hy met iemand gesels het. Ek het gewonder met wie hy gepraat het en rondgekyk, maar daar was niemand daar nie. Op daardie oomblik het die kampongbestuurder saam met die dokter en sy assistent ingestap. Die bestuurder het vir die jong man gesê:

"'Jong man, die dokter sê dat jy nie vandag die sonsondergang sal sien nie; jy is besig om te sterf. Wat wil jy hê moet ek doen met die geld wat jy aan my toevertrou het?'

"Die pasiënt het homself opgelig en op sy elmboog gestut. Hy het sy ander hand uitgestrek na die spreker en gesê 'Sh! Sh! Witmense, moet my nie onderbreek nie! Nee, nie eers oor geldsake nie. Ek stel nie meer belang in geld nie. Ek praat met my Here Jesus Christus. Deel die geld uit soos u wil.'

"Hy het toe opgesit en met 'n stralende gesig het hy opgekyk en gesê 'Ja, Here Jesus, ek kom.' Hy het daardie woorde herhaal en teruggesak op sy kussing en gesterf. Meneer, daardie dag het ek verstaan wat 'n geseënde ding dit is om 'n gelowige te wees. Ver van sy huis en vriende, in 'n vreemde land en sterwend, het hy geen vrees gehad nie en het gesien dat sy Here vir hom kom.'

UITTREKSEL UIT GRACE TRIUMPHANT – A.W. BAKER (Gebore 1856).

REVEILLE PAASFEES 2025 UITGAWE

“Eerstens, versigtige sensitiewe hantering van die opgewonde skare se reaksie in Kigezi, by Gahini, met ‘n sterk beklemtoning van Christus-gesentreerde versekering en groei, laat ‘n potensiële gees-kultus verander tot ‘n egte Evangelie-gesentreerde beweging.”

Simon Barrington-Ward, CMS, Quest For The Highest, Dr Joe Church

---

GENADENDAL – VALLEI VAN GENADE, VISIE EN HOOP

“Die begin van ‘n toekoms wat nog nie aangebreek het nie”

T. Vos Sabinet African Journals

Zinzendorf – Die ryk jong heerser wat ja gesê het! (Verwys na Lukas 19v18-25)

‘n Jong Duitse edelman, Graaf Nicholas von Zinzendorf (1700 - 1760) het die Here liefgehad, tog het ‘n besoek aan ‘n kunsgalery in Dusseldorf se lewe omgekeer toe hy voor die kunstenaar Domenico Feti se skildery Ecce Homo, "Behold the Man" gestaan het, voor Christus met sy doringkroon, voor sy beangste en bloedbevleekte gesig. Onder die skildery was die sielroerende vraag:

"Dit het Ek vir jou gedoen; wat doen jy vir My?"

Die Graaf was deur God geroep om vir Hom te lewe, en hy het nie gehuiwer om sy lewe terug te gee aan die Een wat liefgehad het tot die einde toe, ongeag die onbekende koste.

MORAWIESE HERRNHUT PROTESTANTSE PIONIER-SENDINGSTASIES

Morawiese families het uit Boheme, Morawië en Silesië gevlug, waar hulle vervolgd was as gevolg van hulle proto-Protestantse Bybelse oortuigings. Die lig van die geloof wat aan hulle voorvaders oorgelewer is, naamlik Unitas Fratrum, 1457 (Eenheid van die Broeders (Unity of the Brethren)), aangespoor deur die Voorhervormers, twee martelare, John Huss (Jan Hus 1369 - 1415) en Jerome van Prague (1379 - 1416); Peter Chelchiky (1390 - 1460) ‘n pasifis, Tsjegge wat deur die Engelsman John Wycliffe (+ - 1330 - 1384) beïnvloed is, en ander vir wie die wêreld nie waardig was nie, het later ‘n simpatieke hart in hierdie vrome Lutherse beskermheer, Graaf Zinzendorf gevind, en hy het in omtrent 1722 teruggegaan na sy Herrnhut-landgoed in Saksie, Duitsland.

Beïnvloed deur die piëtisme van Lutherse Spener se boek Pia Desiderata (1675) en Francke se weeshuisbeweging in Halle, het die heerser, nou verhef deur Christus se dwingende liefde, sy landgoed gebruik as ‘n toevlug vir hulle. Herrnhut beteken die Here se waaksame sorg en beskerming, die heuwel waarna gekyk word. Van “die dorpie wat die wêreld verander het”, het die Woord van God in die Evangelie uitgegaan: een liggaam en een Gees... een Here, een geloof, een doop; een God en Vader van almal: ‘n genadige gelykmaking van armes en rykes, ongeletterd en geleerd, sonder die kleurslagboom, Efesiërs 4v4-6. Die Morawiërs het “die regte van gewone mense gehandhaaf”, soos die apostels geleer het.

REVEILLE PAASFEES 2025 UITGAWE

"Ek het een passie. Dit is Jesus, net Jesus!" Zinzendorf, die Morawiese visioenêr se "teologie van die hart", waarlik gelei deur die Heilige Gees tussen "God se gelukkige mense", deur hulle eenvoudigheid van gees en geloof.

Wanneer 'n lewe tot die beskikking van die Here gestel word, sal dit ewige vrugte dra, met sommige vrugte wat meer dra en ander wat minder dra. Vanaf Herrnhut, het die Morawiese sending die weg gebaan vir Protestantse sendinggenootskappe, lank voor William Carey, die Britse "vader van moderne sendings", in 1792 na Indië gegaan het met die Baptiste Sendinggenootskap (Baptist Missionary Society) en die Saad oorsee gesaai het. Die Morawiërs het ook die juk van slawerny aangepak, om alle dinge vir alle mense te wees, en dus die slawe op hulle eie vlak te bereik. Hulle het die weg gebaan vir kruis-kulturele sendingwerk. Hulle het mekaar gegroet met die woorde "broer" of "suster", en 'n handdruk, want die broederhand wys eenheid in Christus. "Joseph, a Mohikaan (Indiaan), Gesterf 21 Julie, 1746". Bethlehem, V.S.A. Morawiese begraafplaas, genaamd God's Acre. 'Sjoe, so min woorde, maar wat 'n storie". Dean Taylor.

GENADENDAL – VALLEI VAN GENADE, VISIE EN HOOP

Die Morawiërs is mees bekend vir hulle kalmte op 'n skip in die stormagtige Atlantiese Oseaan op pad na Noord-Amerika. Dit was 'n berisping vir John en Charles Wesley en hulle bangheid. Hulle was toe albei baie godsdienstige Anglikane, maar sonder 'n persoonlike lewende geloof in die Een wat die storm op die See van Galilea gestil het. Die eerste sendingstasie was gevestig in Genadendal, wat Vallei van Genade beteken, so genoem deur Goewerneur Janssens in 1806. Dit was voorheen bekend as Baviaanskloof, Kloof van die Bobbejane. Dit is redelik onbekend vir baie plaaslike Christene. In 1995 het President Mandela, 'n Metodis, die naam van sy amptelike woning verander van Westbrooke tot Genadendal, na Dr. Isaac Balie se brief aan hom gelei het tot 'n besoek aan die sendingstasie.

Georg Schmidt (1709 - 1785), 'n Duitse Morawiese sendeling, voorheen 'n slagter se vakleerling, en voorberei deur swaar lyding vir die geloof in die tronk, het in Julie 1737 in die Kaap die Goeie Hoop aangekom. Hy het op 23 April 1738 wat nou bekend staan as Genadendal onder die Khoistam gestig. Dit is omtrent 5km voor die huidige Greyton op die R406, onder die Sonderendbergreeks.

Naby is die Sonderendrivier, wat rivier sonder end beteken, want dit vloei in, en is 'n sytak van die Breederivier naby Swellendam, belangrik vir sy streeksvoordele. Die vroeë gemeenskap se vaste reël was om slegs uit volgelingen van Jesus en Sy apostels te bestaan!

DIE PEERBOOM BLOM – waaronder Magdalena vir 50 jaar die Bybel gelees en gebid het. Die stigting van die geskiedkundige sendingstasie het sy simbool in die edele Morawiese logos van die Lam van God. Die peerboom is in 1738 deur Schmidt geplant, en dit verskyn in 'n boek met daardie naam deur Bernhard Kruger. Schmidt het teenkanting van die Gereformeerde predikante en die Waarnemende Goewerneur, D. van Henghel, ervaar. Hulle wou gehad het dat hy die land moes verlaat! Schmidt se

magtigingsbewyse was ondermyn, tog het hy onderneem om die Khoi te leer om te lees, met 'n groter doel in sig, ongeag sy klein gemeente se wisselvallige gedrag. Maar heilige liefde oorwin.

REVEILLE PAASFEES 2025 UITGAWE

"...moet nie vir die plaaslike mense enigiets vertel nie, behalwe dat daar 'n Verlosser is wat uit liefde vir alle mense gesterf het... as hulle tekens van geloof in Jesus wys, mag hulle in Christus se dood gedoop word, in die naam van die Vader, die Seun en die Heilige Gees." **Eerste Biskop David Nitschmann (1676 - 1758)**

In 'n aanmoedigingsbrief aan Schmidt, het Zinzendorf self sy brief gesluit met 'n gesang as 'n gebed van beskerming en guns. Deur om sy paar Khoi bekeerdes te doop, het Schmidt hulle as gelyk met die koloniste voor God gestel, het die skrywer Kruger gesê, wat dus gelei het tot vervolging. Die eerste opleidingskollege vir onderwysers in Suid-Afrika was in 1838 in Genadendal gebou. Vandag is daar Hoërskool Emil Weder, Morawiese Laerskool L.R. Schmidt, 'n museum en 'n sendingstasiekompleks. Die middelstuk, die historiese kerk, staan nog hoog. Die Morawiër se eerste Protestantse gesang was binne sy mure gesing. Een van Suid-Afrika se eerste drukperse, die eerste om musiek te druk, is ook daar.

Die peerboom het 'n eeu later in 'n storm gevrek, en toe het 'n nuwe loot begin groei. Die storie is nie oor nie. Geloof sal steeds mettertyd meer "vrug" dra, as die Bybel, die Woord van God, die kern of pit van waarheid, nie verstik word deur 'n dop van gekompromitteerde moderne neo-ekumeniese, giftige intergeloof nie.

"In distant Europe oft I've longed to see... the patriarch Schmidt's old consecrated tree..."
Die Skotse digter Thomas Pringle in 'n sonnet.

Robert Moffat, die Skot beroemd weens Kuruman en David Livingstone, was voorheen 'n tuinier in Cheshire en het "heilige jaloersheid" beleef omdat Schmidt se naam met daardie peerboom geassosieer was.

VAARWEL

Schmidt het die Kaap in 1742 verlaat na 'n betreklike kort verblyf nadat sy werk gedoen is en 'n grondslag daar gelê is. Hy het gesê dat as hy weggejaag was, sou hy na 'n ander stad vlug, soos Jesus beveel het.

"Verkondig die Evangelie, sterf, en word vergeet."
Sendinglied toegeskryf aan Zinzendorf.

Dit het Ek vir jou gedoen; wat doen jy vir My? Dit is vir elkeen van ons om te antwoord.

REVEILLE PAASFEES 2025 UITGAWE

VALLEI VAN GENADE VIR DIE MENSDOM – nie deur werke nie sodat niemand spog nie.

VALLEI VAN VISIE IN 'N DOELLOSE WÊRELD – die jeug sien visies... ou mense droom drome.

VALLEI VAN HOOP WANNEER HOOP GEKWYN HET – deur die Heilige Gees is daar volop hoop.

"Ek is bestem deur die Here om die boodskap van die Dood en Bloed van Jesus te verkondig, nie met menslike wysheid nie maar met Goddelike krag." Graaf Nicholas von Zinzendorf.

Craig Hounsom, geraak deur 'n onlangse besoek aan Genadendal met my vrou, "Meisie", Esme.

Bibliografie:

Christian History Institute.

The Pear Tree Blossoms, Bernhard Kruger. Verwys na Vehettge Tikkuie se getuienis (Magdalena).

Dispatches from the Shadowlands, Don Stephens

History of the Moravians, J.E. Hutton oor Christian David, timmerman, "die Here se dienaar", Herrnutt.

What is the Moravian Church? Got Questions.

The Moravians deur Dean Taylor, Ephrates Ministries, oor hierdie "skatkis van sendinggeskiedenis".

"Verlos ons van die begeerte om groot te wees, goeie Here." Morawiese gebed.

'N ONGEWENSTE GETUIENIS

DIE LEWE VAN ARTHUR W. PINK

Ek het 'n paar jaar gelede 'n baie treffende demonstrasie daarvan gehad in Oakland, Kalifornië. Een Sondagaand het 'n man wat omtrent vyftig jaar oud was, my by die deur van die tent ontmoet waar ek vir ses aande 'n week vir agtien weke was. Hy het gevra of hy toegelaat mag word om sy getuienis op die verhoog te gee. Ek het gesê 'Nee!' 'Maar' het hy gesê, 'ek het 'n regte getuienis wat ek wil gee.' 'Wel,' het ek gesê, 'ek glo nie in getuienisse nie.' 'Wel,' het hy gesê, 'sal jy nie vir my 'n kans gee om die mense te laat weet dat God my gered het nie?' 'O,' het ek gesê, 'dit is 'n ander saak. Ja!'

Daardie aand, voor ek begin preek het, het hy opgestaan en gesê, 'Dames en here, ek is 'n Rooms-Katoliek. Ek was 'n private sekretaris van die Kardinaal in San Francisco en ek het nog nooit 'n hoofstuk van die Bybel gelees nie of die verkondiging van die Evangelie gehoor nie, tot twee weke gelede. Dit was Donderdag en ek het in die straat gestap. Ek het die tent gesien en gedink dit was 'n sirkus, dus het ek soontoe gestap.

Toe ek in die tentdeur gestaan het, het ek Dr Pink op die verhoog gesien. Iets het my gegryp en net ingestoot. Daardie nag, vir die eerste keer, het ek die verkondiging van die Evangelie gehoor en dadelik het God my daar gered.' Ek het gesê, 'Broer, sal jy net weer sê watter nag dit was?' Hy het gesê, 'Dit was Donderdag, twee weke gelede.' Ek het gedink, wel, die man het dit verkeerd gekry. Ek het gesê, 'Is jy seker?' Hy het gesê, 'Ja, natuurlik is ek!'

Na die vergadering verby was (dit het my skeptisisme gewys en hoe die mens God wil beperk) het ek vir hom gesê, 'Wat op aarde was daar in daardie preek wat jou kon red? Daardie spesifieke aand was dit 'n dankseggingsdiens en ek het vir 'n hele uur gepreek oor lofprijsing van God. Daar was nie 'n woord oor die Evangelie nie, daar was nie 'n woord oor die hel nie, daar was niks oor die sonde nie, daar was niks oor die Kruis nie. Wat was daar in daardie preek wat jou gered het?'

Jy sien, ek was dom genoeg om te dink dat God nie 'n man kan red wat nog nooit die Evangelie gehoor het nie, behalwe deur 'n Evangeliepreek. Ek het gepreek volgens Hebreërs 13v15, 'Laat ons dan onophoudelik deur Jesus aan God 'n offer van lof bring, die lof wat aan Hom gebring word deur die lippe wat Sy naam bely,' en dwarsdeur het ek Christene vermaan om God te loof. 'Maar Dr Pink,' het hy gesê, 'ek sal vir jou sê. Terwyl ek na die preek geluister het, het die Gees van God my hart oortuig deur om my te herinner dat ek nog nooit God geloof het nie en wat 'n aaklige sondaar ek moet wees!'

O so, daar is die soewereiniteit van God! God is soewerein in die einste tekste wat Hy gebruik.

LEERSTELLING OF STERF!

Gedurende die laaste twee of drie generasies was minder aandag gegee aan doktrinale prediking, tot vandag waar dit, met baie min uitsonderings, geen plek het nie. Aan een kant het die gemeente geroep, Ons wil lewende ondervinding hê en nie droë leer nie; aan die ander kant, Ons het praktiese preke nodig en nie metafisiese dogmas nie; of, Gee ons Christus en nie teologie nie. Dis jammer dat oor die algemeen ag gegee word aan sulke sinnelose oproepe. Ons sê 'sinneloos' want daar is geen ander veilige manier om ondervinding te *toets* nie, aangesien daar geen *fondasie* is waarop *praktyk* gebou kan word nie, as dit geskei word van Skriftelike leer. Christus kan nie geken word tensy Hy verkondig word nie (1 Korintiërs 1v23), en Hy kan sekerlik nie verkondig word as leer opsy geskuif word nie. Verskeie redes kan gegee word vir die betreurenswaardige mislukking van die kansel, hoofsaaklik luiheid, begeerte na gewildheid, en 'n oppervlakkige en skewe 'evangelisasie', liefde vir sensasie.

REVEILLE PAASFEES 2025 UITGAWE

Luiheid

Dit is 'n meer veeleisende taak, een wat baie meer ure in die studeerkamer vereis, om 'n reeks preke voor te berei oor byvoorbeeld regverdigsleer as wat dit is om preke oor gebed, sendingwerk of persoonlike werk voor te berei. Die vereis 'n breër kennis van die Skrifte, strenger fokus en 'n baie wyer en noukeurige lesing van die ouer skrywers. Maar dit was te veeleisend vir die meeste predikante en dus het hulle die maklikste weg gekies. As gevolg van sy neiging tot hierdie swakheid word die predikant veral vermaan: '(Jy moet) jou daarop toelê om uit die Skrif voor te lees... Let goed op jou lewe en jou leer, volhard daarin' (1 Timoteus 4v13,16); en ook, 'Lê jou daarop toe om jou tot beskikking van God te stel as 'n arbeider wat die goedkeuring van God wegdra, 'n arbeider wat hom vir sy werk nie hoef te skaam nie' (2 Timoteus 2v15).

Begeerte na geweldheid

Dit is natuurlik dat die prediker sy hoorders wil behaag, maar hy moet geestelik wens en beoog om God se goedkeuring te kry. Geen mens kan twee meesters dien nie. Soos die apostel gesê het, 'As ek nog steeds die guns van mense soek, sou ek geen dienaar van Christus wees nie' (Galasiërs 1v10). Dit is ernstige woorde! Hulle veroordeel diegene wie se hoofdoel is om vir volgepakte kerke te preek. Dit het genade nodig om teen die stroom van openbare mening te gaan en te verkondig wat vir die natuurlike mens onaanvaarbaar is. Maar aan die ander kant, hoe erg sal die lot van diegene wees wat vasberade is om witvoetjie by mense te soek en daarom doelbewus daardie gedeeltes van die waarheid wat die nodigste gehoor moet word, weerhou.

'Moenie iets byvoeg by wat ek julle beveel nie en moet ook niks daarvan wegvat nie' (Deuteronomium 4v2). O, om met Paulus te kan sê, 'Ek (het) niks teruggehou nie wat vir julle voordelig kon wees nie... dit (is) nie my skuld as enigeen van julle verlore gaan nie' (Handelinge 20v20,26).

'n Oppervlakkige en skewe 'evangelisasie'

Baie van die predikante oor die afgelope vyftig jaar het opgetree asof die eerste en laaste doel van hulle roeping die redding van siele was, en alles was gebuig om daardie doel te bereik. Gevolglik was die voeding van die skape en die handhawing van Skriftelike vroomheid opsy gestoot. Allerhande wêreldse toestelle en vleeslike maniere was al te dikwels gebruik met die pleidooi dat die doel die middele geheilig het, en dus was die kerke gevul met onwedergebore gemeentelede. Die realiteit is dat sulke manne nie hulle doel bereik het nie. Die harde hart moet geploeg en geëg word voordat dit die saad van die Evangelie kan ontvang. Daar moet gepreek word oor die wese van God, die vereistes van Sy wet, en die natuur en afskuwelikheid van die sonde, as 'n grondslag gelê moet word vir ware evangelisasie. Dit is nutteloos om Christus aan mense te verkondig voordat hulle hul desperate behoefte aan Hom kan sien en voel. The Life Of A.W. Pink, Iain H. Murray. - Desember 1939.

"Die Skrif word self verduidelik."

A.W. Pink se laaste woorde, die eiland Lewis, Hebride, Skotland

DRIE UNIEKE DAMES MET GELOOF IN GOD

"Ek was sonder klere en julle het vir my klere gegee; siek en julle het my verpleeg; in die tronk en julle het my besoek... Vir sover julle dit aan een van die geringste van hierdie broers van My gedoen het, het julle dit aan My gedoen."

Matteus 25v34-40

Florence Nightingale was in Florence, Italië gebore, dieselfde jaar toe die 1820 Britse koloniste geland het in die Kaapkolonie, in Suid-Afrika se Oos-Kaap. Haar ouers was van Engeland, en lede van die Anglikaanse Kerk. Daar was 'n sterk Unitariese familie-erfenis, wat nie die Drie-Eenheid erken nie, dat die Een God drie Persone is, die Vader, die Seun en die Heilige Gees. Dit is verbind met die kettery van Arius (256 - 336). Gelukkig was haar oorlewende ouma aan haar vaderskant sterk lae-kerk (Anglikaans) Evangelies. Ander invloede, minder Kongregasionalisties as Metodisties, het uiteindelik vir haar die ewige visie gegee:

"Sy het alleen die verplegingsveld gerevolusioneer, 'n sending wat met 'n roeping tot God se diens begin het, toe sy 17 jaar oud was."

**FLORENCE NIGHTINGALE
(1820 – 1910)
Die dame met die lamp**

Haar doelgerigtheid in die lewe, gedeeltelik gevorm deur haar verpleging in die Krimoorlog toe sy uitgereik het na diegene wat gewond en siek was, met haar lamp in haar hand, en vensters oopgemaak het en higiëne bevorder het, het gehelp om die blywende persepsie van Florence Nightingale te skep as die grondlegger van moderne verpleegkunde, leier in die insameling van statistieke, en data vir mediese rekords, en maatskaplike hervormer in die uitreiking na behoeftiges. Sy was geneig om te dink dat wonderwerke nie nou verwag moet word nie, wat God ietwat verwyderd maak. Alhoewel die Christelike geloof die behoefte aan middele wat byderhand is, handhaaf, word die rol van God in mediese gesondmaking nooit uitgeskakel nie: die mens se uiterste nood is God se geleentheid. Sy het volgehou dat Dr. David Livingstone die grootste man van sy generasie was. C.H. Spurgeon het vanaf sy huis in Nightingalelaan, Clapham, Londen, aan haar geskryf en belowe om haar te ondersteun in haar strewe om aansoekers vir die Nightingale verpleegskool te kry. Daar was beslis geen tekort aan grondige Christelike invloed nie: "Die lewe is 'n vlak ding... As die diepte van godsdiens ontbreek... As ons nie 'n ware godsdiensgevoel en doel het nie, word die lewe... slegs roetine en gewoel... Ons werk moet die eerste ding wees, maar God moet daarin wees... Die lewe is 'n gebed". Florence Nightingale, tekste oor haar lewe. Eksodus 33v18, 'n dors vir God se eer; en Lukas 1v38, as 'n onderdanige dienaar van die Here, nederig in haar diens.

Redakteur: Toegewy aan alle Christelike mediese personeel en sendelinge oor die jare.

Bibliografie oor Florence Nightingale: Wikipedia.
Exhortation to Christlike Living. Devotional Crossway.
University of Guelph Lynn McDonald PhD.
University of British Columbia (29 Julie in 1877).

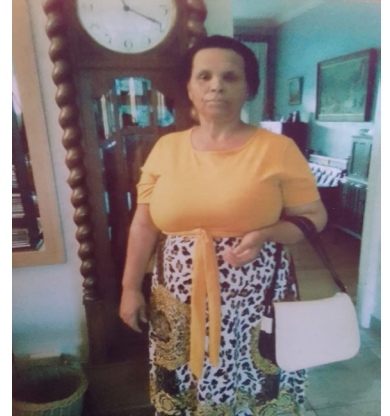
REVEILLE PAASFEES 2025 UITGAWE

DORIS MKIHZE

Die dame met die IsiZoeloe en Engelse Bybels

Gedurende my sewe-jaar bediening terug in my mooi en oorvloedige tuisprovinsie, KwaZulu-Natal, was dit verliggend om 'n Zoeloe-vrou van God, 'n "Bybel-vrou" te ontmoet. Sy was gebaseer in die kerkkompleks. In haar pastorale Bybelstudiebediening aan vroue, gebruik Doris Mkihze 'n IsiZoeloe Bybel vir haar eie mense en 'n Engelse weergawe vir die vroue van Zimbabwe en die Soedan. Die omvang van haar liefde is 'n les vir die verskillende mense en kulture van hierdie groen vasteland, Afrika.

My getuienis:

My naam is Doris. My Zoeloe-naam is Nonhlanhla. Ek was in Pietermaritzburg gebore, en het grootgeword in Midde-Illovo. My moeder was ongetroud, en my ouma het my grootgemaak. En elke Sondag het sy my geneem na Sondagskool. Ek onthou nog, by Sondagskool het niemand ons vertel van Jesus nie. In 1992 het iemand 'n storie gedeel oor liefde vir Jesus, en hy het die wedergeboorte verduidelik, en die verlossing in Christus, Johannes 3v5 en Romeine 10v9. Die Here het my hart geraak, en ek het Jesus in my hart ontvang. In 1998 het die Here die deur van Bybelstudie by die vrouetronk geopen. In 2004 het ek na die Union Bible Institute (Sweetwaters) gegaan om teologie te studeer, tot 2006. En in 2008 het ek begin om met stads vroue van Zimbabwe en die Soedan te werk (lewensvaardighede soos naaldwerk en handewerk, soos Dorcas van ouds).

LW Geredigeerde teks van pastoor Doris, wat aangedui het dat een van haar Bybelstudieboodskappe by die tronk oor roeping was, en dat God die mens 'n persoonlike boodskap gee. In haar roeping van Hom was dit 1 Johannes 4v8. Met betrekking tot die kleiner profeet Jona, in Jona 3v4 het sy boodskap behels dat hy in die stad Nineve moes rondstap. Dit was die geval in die lewens van baie dienaars van die Here. Hierdie nederige dienaar van Jesus word passend beskryf as 'n Bybelvrou, en het geestelike insig en oordeelkundigheid wat geen menslike leer kan voorsien nie. In die huidige strewe na akademiese akkreditasie, het die kerk sy vermoë verloor om die harte van desperate sondears wat hulp van Bo soek, te bereik? Wat benodig word is 'n ware mens in 'n ware wêreld met 'n ware behoefte, bewapen met 'n ware geneesmiddel, Jesus!

"As broers moet julle mekaar altyd liefhê."

"Moenie nalaat om gasvry te wees nie, want deur gasvry te wees, het sommige mense sonder dat hulle dit geweet het, engele as gaste gehuisves".

Hebreërs 13v1-2.

Die aanmoediging wat ek ontvang het toe dit nodig was, was dikwels van onbekende dienaars van die Here. "Ds. Craig, goed gesê. Die kerke het sy geestelike verantwoordelikheid en oortuigings aan 'n elite-groep gedelegeer wat nie gemeenskapsaanspreeklikheid het nie. Dieselfde groep is nie in staat om rekenskap te gee vir maatskaplike euwels wat ons onderrigmiddels geword het." M.G.S.

Redakteur.

***"Aktief, opgeruimd, lewendig en aan die gang, die blymoedige sonskyn en helder engel van die huis."
Gesê van Elizabeth Burns, William Chalmers Burns se moeder***

REVEILLE PAASFEES 2025 UITGAWE

DR. HENRIETTA KLAASING

Die dame met die “pen” van ware volharding – Suid-Afrika se “moeder in Israel”

Ek het eers van Dr. Henrietta Klaasing wat toe in Groblersdal was, gehoor deur wyle NGK Ds. Danie du Plessis van die Cape Study Group. Ek het gehoor van haar aanhoudende getrouheid in die kerkenominasie waaraan sy behoort, die Nederduitse Gereformeerde Kerk (NGK), en haar sterk standpunt. In ‘n tyd van gebruikersvriendelike Evangeliegemeentebepanting, handelsmerkbou en ryksbou aan die een kant, en sekere ou hoofstroom Protestantse kerke aan die ander kant wat die juk van die Christus van die Bybel afwerp te midde van die opkoms van intellektuele aansien, pluralisme en intergeloof, is die gevolg verwarring.

Dr. Klaasing (in die middel van haar gesin)

Dit lei begryplikerwys na die verstrooiing van die “skape” wat groener weivelde elders soek; party gaan na kerke wat oënskynlik gegrond is op die Bybel, maar die belangrikheid van grondige “leerstelling” verontagsaam.

Dit is waar mense soos Henrietta Klaasing inkom. Sy staan vas waar ander lankal “afgetree” het, en soos Debora van die Rigters se tyd, is sy ‘n “moeder in Israel” in murg en been wat die skugter “Barak-mense” van die Christenkerk aanmoedig om nie tou op te gooi nie maar om gehoorsaam te wees aan die Here God se roeping en om die goeie stryd van geloof te stry, Rigters 4v4-10. Toe ek hierdie dapper dame gevra het oor haar insluiting in Protestantse Reveille saam met die bogenoemde dames, was haar antwoord:

"Ag nee! Sulke formidabele vroue!... Ek is net ‘n kaalvoet boeremeisie... ‘n vaal meisie, maar geseën deur ons Here se wonderlike genade."

Sy was ‘n onderwyseres, dosent by ‘n onderwyserskollege en skoolinspekteur in Limpopo, en het ‘n PhD in pastorale teologie van die Fakulteit Teologie, Potchefstroom (PUKKE), nou Noordwes-Universiteit. Inderdaad geen gewone mens nie, geen gewone dame nie met geen gewone liefde vir Jesus nie. Sy het nie soos Job se vrou die Here verwyf toe haar wêreld in duie gestort het nie! Henrietta se man, Willem Hamman en haar seun, Willem Jnr. was albei op 9 April gebore, en het albei op 20 Oktober 1984 in ‘n ligtevliegtuigongeluk gesterf. Verwys na Job 2v9 and 42v10. Dr. Henrietta Klaasing het van die vloer van haar droefheid af opgestaan en haar kollegas in Koinonia Sinode en Kairos Network (KN) bygestaan; sy het bygedra tot die boek Die Trojaanse Perd in die NG Kerk en haar briewe verskyn oral in die media. Met empatie gee sy raad vir diegene met ‘n gebroke hart deur om hulle te wys na die Een; niks kan ons van Sy liefde skei nie, Romeine 8v37-39: ‘n Debora, ‘n ware moeder in Israel.

**"Lord though Thou bend my spirit low,
Love only shall I see,
For Thy very Hand which struck
The blow was wounded once for me"**

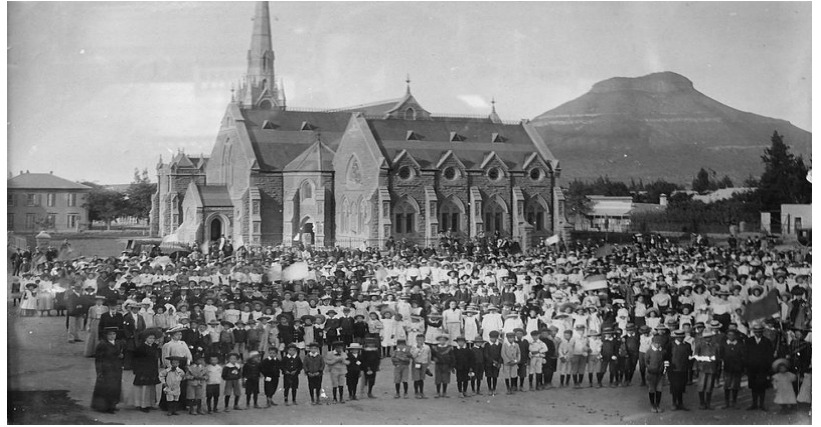
Op ‘n grafsteen; die woorde was op my hart gekerf. Redakteur.

HERLEWING BREEK UIT BY 'N JEUGBYEENKOMS IN WORCESTER (1860's)

Aangehaal en aangepas vanuit South Africa's Forgotten Revival deur Olea Nel.

Na die herlewing uitbreek het op die plase buite Worcester, het dit na 'n jeugbyeenkoms in die dorp versprei. Hulle leier J.C de Vries gee ons die verslag: Dit was Sondagaand en daar was omtrent sestig jongmense saam in 'n klein saal. Ek was leier van die vergadering, wat begin het met 'n gesang en 'n Skrifgedeelte. Daarna het ek gebed. Na drie of vier ander, soos die gewoonte was, 'n gesangvers gesing en gebed het, het 'n plaaslike meisie agter in die saal wat omtrent vyftien jaar oud was en vir 'n boer van Hexrivier gewerk het, opgestaan en gevra of sy 'n gesang kon voorstel. Ek was eers huiwerig want ek het nie geweet wat diegene in die vergadering sou dink nie. Maar toe het ek ingestem en ek het geantwoord, Ja.

Sy het haar gesang gegee en roerend gebed. Terwyl sy gebed het, het ons in die verte 'n geluid gehoor, wat nader en nader gekom het, totdat die hele saal geskud het en met een of twee uitsonderings het die hele vergadering begin bid – die meeste hardop, maar party het gefluister. Nietemin was die klank van die menigte oorverdowend. 'n Gevoel wat ek nie kan beskryf nie het oor my gekom. Selfs nou, drie-en-veertig jaar na die gebeurtenis, onthou ek wat daardie onvergeetlike aand gebeur het. Dit is 'n toneel wat my siel raak. Ek voel weer wat ek toe gevoel het, en dan stoot ek my stoel terug en dank ek innig die Here vir sy magtige daade.

Net soos met die opwelling op die plase, het Ds. Andrew Murray probeer om orde te hou, maar tevergeefs. Na die herlewing uitbreek het onder die jongmense, was die bidure elke aand gehou. Aan die begin was daar gewoonlik stilte, maar na die tweede of derde gebed was die hele saal soos voorheen geraak, en almal het begin bid.

Partykeer het die vergadering aangegaan tot drieuur in die oggend. En selfs toe wou baie langer gebly het, of hulle het huis toe gegaan, al singend deur die strate.

Toe het hulle na 'n groter saal geskuif. Dit was by hierdie groter saal waar Andrew Murray voorgekeer was deur 'n vreemdeling na hy probeer het om nog 'n "rumoerige" herlewingsdiens stil te maak. De Vries vertel dat die vreemdeling (moontlik Ds. William Taylor van die VSA) wat by die ingangdeur gestaan het en na die verrigtinge gekyk het, na Murray gegaan het, hom saggies getik het en in Engels gesê het, "Ek dink dat jy die predikant van hierdie gemeente is. Wees versigtig wat jy doen, want dit is die Gees van God wat hier werk. Ek het nou net van Amerika gekom, en dit is presies wat ek daar aanskou het." Daarna sien ons dat Andrew Murray nooit weer probeer het om orde te bring na nog 'n "rumoerige" byeenkoms nie. Die historiese rekord maak dit duidelik dat Murray aanvanklik skepties was maar later die herlewing met hart en siel aangeneem het. Party historikusse verwys selfs daarna as die Andrew Murray herlewing, as gevolg van die leidende rol wat hy gespeel het in die verspreiding van die herlewing.

REVEILLE PAASFEES 2025 UITGAWE

'N HERLEWING WAT NA HERVORMING GELEI HET

Die herlewing in die 1860's het 'n blywende impak op die samelewing gehad. Universiteit Stellenbosch, die skole vir die dowes en blindes in Worcester, en 'n sendingopleidingsinstelling en onderwyserskollege in Wellington (nou CPUT kampus) het almal hulle wortels in hierdie herlewing. Selfs Afrikaans het sy amptelike status te danke aan die harde werk van die herlewingspredikers in die laat 19de en vroeë 20ste eeu. Afrikaans was die taal van die armes en die herlewingspredikers het hard gewerk om die status van Afrikaans as 'n taal te vestig, sodat die armes 'n Bybel in hulle moedertaal kon kry.

'N BLIK OP DIE CHRISTENDOM SE OUDSTE KERKE

"Die Oudheid is nie Gesag nie, maar mag net 'vetustas erroris' wees, die ou tyd van sonde." Cyprian.

Die Evangelie van Jesus Christus was in Jerusalem op Pinksterdag verkondig, na ons Here op die Kruis vir ons sondes gesterf het, opgestaan het uit die dood en opgevaar het na die hemel. Soos Hy belowe het, was die apostels met die Heilige Gees gedoop en het krag ontvang op Pinksterdag toe hulle in Jerusalem gewag het, Handeling 1v5-8 & 2v14.

JERUSALEM (+/- 30-33 nC)

"...van Jerusalem af." Die Here Jesus wat met Sy dissipels praat. Lukas 24v47

"Die Christendom in sy vroegste begin is deel van Judaïsme... dit is 'n sekte onder 'n aantal verskillende soorte Judaïsme in die Romeinse Ryk." www.pbsa.org. Maar Petrus het opgestaan en gepraat in Jerusalem.

Joodse Christelikheid is dus die grondslag van Christelikheid. Die samestelling van die vroeë kerk was grootliks Joods. Die apostels het die vervulling van die wet en die profete in Christus bevestig, Hebreërs 1v1-3.

Die Church of the Holy Sepulchre is die setel van die Grieks-Ortodokse Patriargaat van Jerusalem.

ANTIÖGIË (+/- 32-34 nC). OOSTERS-ORTODOKS/GRIEKS-ORTODOKS EN RUSSIES-ORTODOKS

Die latere sendingsentrum, Antiögië in Sirië, was waar die gelowiges eers Christene genoem was, en het aanvanklik bestaan uit Griekssprekende Joodse gelowiges. Handeling 11v20-26.

"Die Oosters-Ortodokse Kerk beweer dat dit die oorspronklike Christelike Kerk is... sy aanspraak word hoofsaaklik gebaseer op sy bewering dat dit die tradisies en gelowe van die oorspronklike Christelike Kerk handhaaf". Wikipedia.

REVEILLE PAASFEES 2025 UITGAWE

Die demografie het deur die eeue verander. Die Christelike Kerk bestaan nou hoofsaaklik uit nie-Jode. Europa se eerste gedokumenteerde bekeerde was by Filippi, Masedonië – Lidia, 'n aanbieder, 'n purperverkoopster, wie se hart die Here geopen het, Handeling 16v14. Die Ortodokse Christenkerk maak nie aanspraak op 'n monopolie op genade, waarheid en verlossing nie.

ALEXANDRIË (+/- 42 nC). DIE KOPTIES-ORDODOKSE KERK/ORIËNTALE ORTODOKSE KERK

Die Koptiese Kerk van Egipte het die See (biskopsetel in Latyns) van Sint Markus. Die woord Kopties het oorspronklik ou Egipties beteken, en die Kopte beskou hulself as direkte afstammeling van die ou Faraos. Dit sluit in 'n paar van die huidige intelligentsia van die nasie. Die simbool van die Kruis wat gewoonlik op die gewrig getatoeër word, is betekenisvol in terme van 'n toenemende vyandige Islamitiese bedreiging van vervolging. Geen Kruis, Geen Kroon, so anders as die welvaartsevangelie!

Die Koptiese Kerk verskil van die groter Christelike kerk met betrekking tot die wese van Jesus Christus, deur te beweer dat Hy een verenigde wese is, die Goddelike en die Mens wat 'n perfekte unie vorm.

Die Armeense Apostoliese Kerk is deel van Oriëntale Ortodoksie. Die Koninkryk van Armenië was die eerste staat in die geskiedenis om die Christelike godsdiens as sy amptelike godsdiens aan te neem.

Die Ethiopies-Ortodokse Tewahedo Kerk het net tot stand gekom lank na die ontmande Ethiopiër se bekering en doop in Handeling 8v27-40, vroeg in die vierde eeu.

LATERE KERKE

Rome (+/- 49 nC) en soos hulle nou bekend is, Rooms-Katolieke kerke, gevestig omtrent 590 nC.

Saint Thomas Church in Indië (+/- 52 nC) vir Siriese Christene in Indië. Het historiese bande met die Church of the East, maar is tans in etlike verskillende liggamme geskei – Oos-Katolieke, Oriëntale Ortodokse, Protestantse en Onafhanklike.

Protestantse Kerk (1517), voorafgegaan deur proto-Protestantse Unitras Fratrum/ Eenheid van die Broeders, die Morawiërs. LW. Die oorblywende ware Christelike gelowiges gaan terug na die eerste apostels en dissipels. Aangesien "die Bybel die godsdiens van Protestantisme is", Ds. Murdo Gordon, het dit in beginsel 'n unieke afkoms, wat dit direk koppel aan die Nuwe Testamentiese Kerk van ons Here Jesus, en geloof in God se Woord, soos met die Ou Testamentiese patriarge, insluitend getroue Abraham. Hebreërs 11.

Craig Hounsom

Bibliografie:

The Coptic Church

www.pbs.org

Jewish Christianity Wikipedia

George Muller A.T. Pierson.

DIE BRITSE VLOOTOFFISIER WAT IN SWITSERLAND BELAND HET ROBERT HALDANE (1764 - 1842) – ARISTOKRATIESE SKOTSE EVANGELIS

In 1860 het Charles Spurgeon, die prins van predikers en Vrye Kerkman (Free Churchman) op die preekstoel in die Genève-katedraal waar Johannes Calvyn voorheen gepreek het, gestaan. Hy het ingestem om die Franse Hervormer te eer deur om sy ou toga te dra. 'n Geskenk was aan hom gegee, naamlik Calvyn se medalje. Hy was so emosioneel dat hy sy gesig wat "deur siekte verniel was" op die voorkant gesoen het. Dit het die inskripsie gehad:

"Hy het volhard soos iemand wat die onsienlike God sien". - Hebreërs 11v27 oor Moses se geloof in God.

Spurgeon se uitnodiging om Genève en Montauban te besoek was van die vernaamste historikus van die Hervorming, Dr. Merle D'Aubigne, en was die indirekte vrug van die Woord van God wat in 1815 - 1816 daar geplant was, veral die boek Romeine. Sekere teologiese studente wat jong D'Aubigne ingesluit het, se paaie het gekruis met dié van 'n Skotse evangelis, kerkvisioenêr en filantroop, Robert Haldane. Hy wou Genève toe gaan, wat eens so belangrik was onder die Protestantse kerke, maar in die greep van godsdienstige formalisme en geestelike verval was. Hy was deur die Heilige Gees geraak om dit te besoek:

"Ons vertrou in Christus maak ons nie lui, nalatig of agtelosig nie. Inteendeel, dit maak ons wakker, dit spoor ons aan en dit laat ons regverdig lewe en goed doen." Switserse Hervormer in Zurich, Ulrich Zwingli.

DIE MEER VAN GENEVE – WAT HERINNER AAN PAULUS EN SILAS BY DIE RIVIER IN FILIPPI, HANDELINGE 16v13

"Robert Haldane het eendag op 'n bankie by die Meer van Genève gesit. Hy het begin gesels met 'n paar universiteitstudiante. Hulle het teologie gestudeer, maar hulle was duidelik nie bekeerdes nie. Haldane het hulle dus na sy woonstel in die ou stad genooi, nie ver van die groot kerk waar Johannes Calvyn eenmaal die predikant was. Daardie winter het hulle daar aan wat ons 'n Bybelstudie sou noem, deelgeneem. Haldane het hulle uit die boek Romeine geleer, waaroor hy uiteindelik 'n goeie kommentaar sou skryf. Elkeen van hierdie jong mans was deur daardie studie bekeer en het 'n doeltreffende leier geword in die herlewing wat gevolg het." (Haldane's Revival). James Boice.

Vooraanstaande manne onder hulle was Cesar Malan, inspirasie vir die gesang, Just As I Am, deur Charlotte Elliot; Merle D'Aubigne, historikus; Louis Gaussen, skrywer van boeke oor die Canon en die Inspiration of the Bible. Ander sluit in die Franse broers Frederic and Adolphe Monod, magtig met betrekking tot die Skrifte.

REVEILLE PAASFEES 2025 UITGAWE

AIRTHREY KASTEEL EN LANDGOED VERKOOP VIR DIE UITBREIDING VAN DIE EVANGELIE: VK EN AFRIKA

As een van die eerste lede van die beroemde Kuruman LMS Mission in 1795, het Robert Haldane John Campbell se Society for the Education of Africans bevonds, en ook die African Academy in Clapham vir swart kinders begin, alhoewel die werk belemmer was deur die uitbreek van pokke. Saam met hierdie was sy Society for the Propagation of the Gospel at Home. Die weg was ook gebaan vir 85 kappelle in Skotland en Ierland. Haldane se broer en suster, James and Helen, was baie ondersteunend.

"Vir ewig met die Here, vir ewig en ewig." Robert se triomfantlike woorde op sy sterfbed.

**"... 'n eenheid van gees, met 'n verskeidenheid van vorme." (Eenheid is nie eenvormigheid nie.)
Edward Bickersteth oor die Evangelical Alliance (1844) in E.J. Poole-Conner**

DIE AFLEIDING VAN DIE BYBEL

Dr John Wenham, 'n man beklee met die genade van nederigheid

The Identity of the New Testament Text is 'n skokkende boek – dit het my ten minste geskok. Jy lees nie dikwels 'n boek wat jou hele benadering tot Westcott en Hort se teorie van die Nuwe Testamentiese teks reoriënteer nie. Ek het die algemene gegrondheid daarvan vir veertig jaar sonder twyfel aanvaar. Twee of drie jaar gelede het ek eers 'n druppel twyfel daaroor gehad; toe ek het toevallig George Salmon se "Some Thoughts on the Textual Criticism of the NT" (1897) gelees, wat die druppel in 'n stroom verander het; nou met hierdie boek, het dit 'n vloed geword....

Dit is nie 'n akademiese saak nie, want dit raak die werking van die honderde miljoene Bybels wat ons dwarsoor die wêreld versprei. Dit is skokkend om te dink dat ons dalk die wêreld 'n slegte teks gegee het.

Van sy resensie van Wilbur N. Pickering se Identity of the New Testament Text.

REVEILLE PAASFEES 2025 UITGAWE

ENDINGS AND BEGINNINGS IN JAPAN DALE AND KAREN VILJOEN

**“Sendelinge... net ‘n klomp niemande wat probeer om iemand te verhef.”
Jim Elliot, sendeling en martelaar (27 jaar oud), met sy medewerkers in Ecuador in 1956**

There have been many changes in our ministry:

1. The Lord led us to take over the three-fold ministry of COEN in 2018.
2. Coworker Hiromi’s tragic death (yet glorious ‘graduation’ into the presence of Jesus) occurred on June 18, 2023. Hiromi played an integral role in our three-person Lead Team and was in charge of the English School side of COEN.
3. The Lord led us to close the COEN business (the Café and the Professional English School) on December 2nd, 2023. After Hiromi’s death and months of prayer, the Lord clearly showed us that closing the business was necessary. (We did not have assurance that God would continue to provide for enormous monthly deficit; God used the book “Necessary Endings” by Henry Cloud to challenge us.)

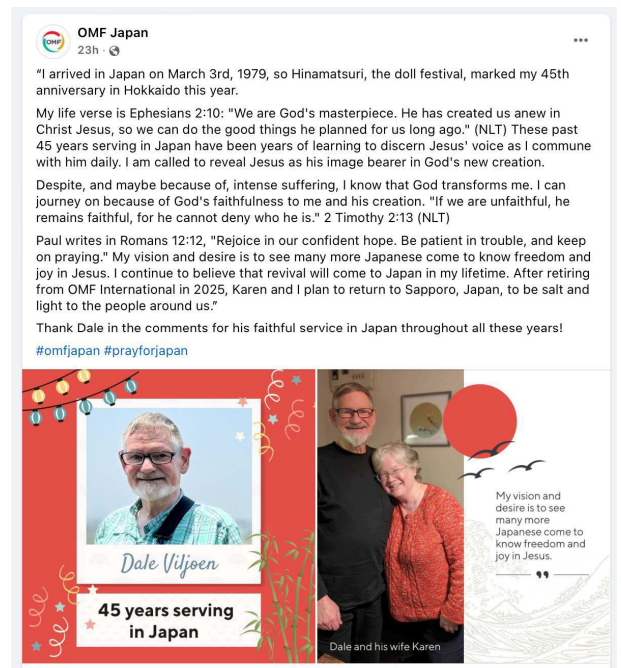
4. The Lord led us to end the COEN Bible Community’s OMF connection on June 23rd, 2024. One reason was that OMF does not have a replacement leader. Without OMF’s supervision, the Bible Community (church) restarted independently as an online community on June 30th, 2024.

We praise God for the 20 neighbours and relatives who gathered at Hiromi’s parents’ home in Hokuto (Southern Hokkaido) on June 27th as we officiated at Hiromi’s one-year memorial service.

We are thankful for how the Lord met us during our closing church service on June 23rd. Twenty-four members and “friends” (former café customers and students) met to worship our Shepherd-King by singing some of Hiromi’s favourite hymns. It was a healing time for those still profoundly grieving Hiromi’s absence from us. Many stayed for hours after this meeting to talk together.

We continue to meet with these people as God leads, over meals and in more informal conversation classes. New missionaries desire to spend time with us “picking our brains.” Dale connects with couples and families through a wedding ministry. We are slowly healing from the trauma of these past few years.

OMF Japan acknowledged Dale’s 45-year ministry in Japan (3rd March 2024) and posted this on social media. After a final Home Assignment in South Africa and the US, we will “retire” in our apartment in Sapporo, Japan, from May 2025 and continue ministering to the Japanese. Fewer than 1% experience the joy, love and grace of Jesus. Please continue to pray!

Ons wens die Here Jesus se teenwoordigheid by Dale & Karen Viljoen toe. Knap gedaan, goeie en getroue dienaars.

REVEILLE PAASFEES 2025 UITGAWE

ONS DANK U VIR U GEBEDE NA 100 JAAR.

BESONDERHEDE:

Die Protestantse Vereniging van Suid-Afrika (The Protestant Association of South Africa) (026-692-NPO-PBO-930007292)

Posbus 13068 Mowbray 7700 (Wes-Kaap)

Epos: reveille @protestant.co.za

Redakteur: Ds. Craig Hounsom

Voorsitter: Dr Kenny Allen

Afrikaans vertaler: Lydia Koetzee

Reveille Archive: Netwise Multimedia

U is baie welkom om Protestantse Reveille aan te stuur na vriende wat belangstel.
